

Українська література

5 клас

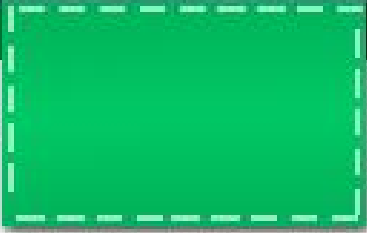
Вчитель: Чудна Наталія Володимирівна

Сьогодні
05.09.2024

*Урок
№2*

**Прислів'я та приказки – перлини народної
мудрості**

Мета: познайомити із такими малими фольклорними формами, як прислів'я та приказки; вчити розрізняти ці жанри; розвивати навички читання, письма, монологічного та діалогічного мовлення, уважність, кмітливість, творчі здібності; виховувати повагу до однокласників, до рідної країни.

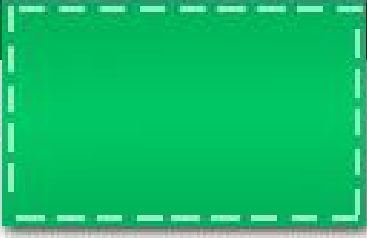
Уже дзвінок нам дав сигнал:
Працювати час настав.
Тож і ми часу не гаймо
Роботу швидше починаймо.

❖ Сьогодні на уроці ви дізнаєтеся
більше про прислів'я та
приказки, навчитесь
розрізняти ці жанри
фольклору.

Художня література — творче відображення дійсності в _____ образах.
Літературний твір — _____ текст, що має певну провідну _____.

*Художня література — творче відображення **дійсності** в словесних образах.
Літературний твір — **образний** текст, що має певну провідну **думку**.*

**Робота із
підручником
«Українська
література»
Т. Яценко,
с. 13-17.**

Уважно прочитайте прислів'я та приказки. Доберіть заголовки до кожного із блоків прислів'їв і приказок. Прокоментуйте одне прислів'я або приказку. Поясніть, як ви його/її розумієте.

Немає в світі краще рідного краю.
Батьківщина — мати, умій за неї постояти.
Людина без Батьківщини — соловей без пісні.
Батьківщина починається з сім'ї.

Дружна сім'я гори зрушить.
Молитва матері з дна моря рятує.

Найбільше багатство у світі — здоров'я.
Без здоров'я немає щастя.
У здоровому тілі — здоровий дух.

Вік живи — вік учись.
Книга вчить, як на світі жити.
Мудрим ніхто не вродився, а навчився.

Як будемо в дружбі жити — нас нікому не зламати.
Без вірного друга велика туга.
Друзі пізнаються в біді.

Хліб — усьому голова.

Паляниця — хлібові сестриця.

Краще сухий хліб з водою, ніж паляниця з бідую.

Що посієш, те й пожнеш.

Більше роби, та менше говори.

Роботящі руки гори вернуть.

Зробив діло — гуляй сміло.

Фольклор – усна народна творчість.
Прислів'я – короткий образний
наспівний вислів, що виражає
повчальну думку.
Приказка – дуже стислий образний
вислів.

Прислів'я

**За двома зайцями
поженешся – жодного
не впіймаєш.**

**Бачили очі, що
вибирали, – їжте, хоч
повилазьте.**

**Свій край – як рай, а
чужина – домовина.**

Приказка

**Ганятися за двома
зайцями.**

**Бачили очі, що
вибирали.**

Чужина – домовина.

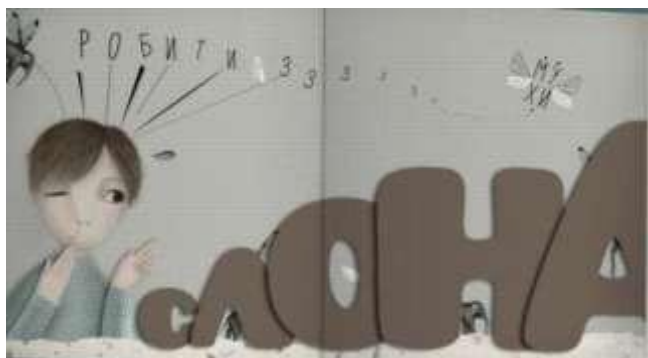
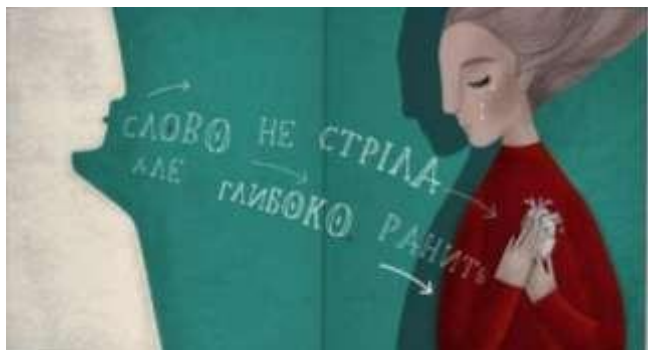

- ✓ Пригадайте, що таке пряме та переносне значення слова.
- ✓ Зверніть увагу, що слова у прислів'ях і приказках вживаються як у прямому, так і в переносному значеннях.
- ✓ Наведіть приклади використання слів у творах малих жанрів фольклору в різних значеннях.

1. Розгляньте ілюстрації до прислів'їв сучасної української художниці Анастасії Стефурак.

2. Чи доводилося вам чути ці прислів'я раніше?

3. Намалуйте власну ілюстрацію до одного із прислів'їв чи приказки, або ж доберіть декілька світлин із власного фотоархіву, підписом до яких можуть слугувати прислів'я і приказки.

Укладіть невелику збілочку прислів'їв і приказок, що побутують у вашій місцевості або ж часто вживаються вашими рідними, близькими та знайомими. Підготуйте цікаву презентацію свого дослідження.

- ✓ Поясніть, як ви розумієте, що таке фольклор.
- ✓ Які його малі жанри ви знаєте?
- ✓ Подумайте, чому деякі прислів'я та приказки, що з'явилися навіть сотні років тому, не втрачають свого значення і сьогодні.
- ✓ Чи будете ви використовувати прислів'я та приказки у своєму мовленні? Чому? Саме в яких життєвих ситуаціях? Наведи приклади.
- ✓ Як ви оцінюєте свої знання про малі жанри фольклору?

Рефлексія. Вправа «Відкритий мікрофон»

- Сьогодні я дізнався...
- Було цікаво...
- Було складно...
- Я зрозумів (-ла), що...
- Тепер я зможу...
- Я навчився (-лася)...
- У мене вийшло...
- Я зміг / змогла...

Перейдіть за QR-кодом на
с. 17 та познайомтеся з
рубрикою «**Читацьке
дозвілля**».

